ЕКОНОМСКОМ ФАКУЛТЕТУ ИСТОЧНО САРАЈЕВО – ПАЛЕ
СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

РЕПУБЛИКА СРПСКА
УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
UNIVERZITET U ISTOČNOM SARAJEVU
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
EKONOMSKI FAKULTET
ИСТОЧНО САРАЈЕВО
ISTOČNO SARAJEVO
Број: 1/10
Датум: 11.01.2010 год.

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ „ВИШИ АСИСТЕНТ" ЗА УЖУ НАУЧНУ ОБЛАСТ – ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Конкурс објављен:	09.12.2009. год., дневни лист *Глас Српске*
Ужа научна област:	Пословне финансије
Назив факултета:	Економски факултет Источно Сарајево - Пале
Број кандидата који се бирају:	Један (1)
Број пријављених кандидата:	Један (1)

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

1. Основни биографски подаци

Име, средње име и презиме: Зорица (Радосав) Голић
Датум и мјесто рођења: 06.08.1975. године, Сарајево, Центар, БиХ

Установе у којима је била запослена:

2002.
Послодавац: Средњошколски центар „Милорад Влачић" у Власеници
Позиција (звање): Професор економске групе предмета
2002. - 2009.
Послодавац: Економски факултет Источно Сарајево - Пале
Позиција (звање): Извршни менаџер Наставне линије Бијељина; Референт студентске службе

Страни језик [од 1 до 5 (1 = слабо, 5 = одлично)]

Руски: читање = 5, говор = 4, писање = 5
Енглески: читање = 4, говор = 3, писање = 2

2. Биографија, дипломе и звања

Година	Назив институције	Титула	Назив тезе
	ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ:		
2001.	Економски факултет И.Сарајево - Пале	Дипломирани економиста	Дипломски рад: *„Специфични облици финансирања"*
	ПОСТДИПЛОМСКЕ СТУДИЈЕ:		
2009.	Економски факултет И.Сарајево - Пале смјер: Банкарство	Магистар економских наука	Магистарска теза: *„Улога инвестиционих фондова у изградњи финансијског тржишта, реструктуирању привреде и економском развоју Босне и Херцеговине"*

Претходни избори у наставна и научна звања (институције, звање и период):
Без претходних избора у наставна и научна звања.

3. Научна/умјетничка дјелатност кандидаткиње

Радови прије првог и/или посљедњег избора/реизбора
(Навести све радове сврстане по категоријама)

До избора у звање вишег асистента, кандидаткиња је урадила и објавила сљедеће радове (Преглед и приказ радова):

1. „Улога инвестиционих фондова у изградњи финансијског тржишта, реструктуирању привреде и економском развоју Босне и Херцеговине", магистарски рад (у припреми објављивање).

Предмет разматрања овог рада је улога инвестиционих фондова у изградњи финансијског тржишта, реструктуирању привреде и економском развоју Босне и Херцеговине.

Ауторка указује на то да тржиште ХОВ у БиХ није настало као резултат спонтаног дјеловања тржишних механизама већ је његово формирање иницирано јавном понудом акција, а као резултат масовне приватизације која је, поред осталог, креирала ПИФ-ове као средство за убрзање приватизације. Плаћање акција ПИФ-ова извршено је ваучерима у РС и приватизацијским цертификатима у ФБиХ, а не новцем тако да се ни реализоване јавне понуде акција не могу сматрати емисијом у класичном смислу те ријечи.

У БиХ од самог почетка дјеловања (П)ИФ-ова, као колективних инвеститора, било је неразумијевања њиховог мјеста и улоге. Очекивања да ће (П)ИФ-ови одиграти значајнију

улогу у реструктурирању предузећа у којима су преузели власништво (па чак и већинско) нису била реална, обзиром да су они по свом опредјељењу прије свега финансијски (порфолио) инвеститори, а не стратешки (фокусирани на вођење бизниса предузећа). Портофолио предузећа са којима су (П)ИФ-ови располагали је био веома обиман и диверзификован те је са њим било врло тешко управљати. Ако томе додамо да у друштвима и фондовима није било довољно ни знања ни воље за активности реструктурирања предузећа онда не чуди да су (П)ИФ-ови били пасивни у унапређењу перформанси предузећа са циљем привлачења стратешких инвеститора.

Од (П)ИФ-ова је очекивано пуно у процесу приватизације. Мислило се да ће они на ефикасан начин извршити концентрацију власништва и уложити повјерене им ваучере у предузећа која имају перспективу, нажалост у БиХ се то није десило.

Међутим, десило се да су (П)ИФ-ови постали само нијеми учесници на скупштинама акционара, дијелом и због објективних околности – малог учешћа у власништву, а дијелом због незаинтересованости и лоше мотивисаности самих друштава за управљање тим фондовима.

ПИФ-ови (а касније затворени инвестициони фондови – ЗИФ-ови) су прилично немарно и вршили реструктурирање својих портфолиа – нису продавали акције предузећа која им нису трајни интерес, а ни куповали удјеле у другим предузећима. Та пасивност их је довела у садашњу status quo ситуацију – немају ликвидних средстава (са изузетком неколико фондова) којима могу куповати перспективна предузећа у земљи и окружењу, с једне стране, а с друге стране не могу продати удјеле у предузећима због јако ниске ликвидности на тржишту капитала, чиме би добили прије потребна инвестициона средства.

Ауторка истиче да су квалитетни ИФ у БиХ требали да буду кључ њеног успјеха у изградњи финансијског тржишта, реструктуирању привреде и економском развоју. Њихови мотиви инвестирања, њихова способност реструктурирања предузећа и њихова визија будућег бизниса на простору БиХ су са микроекономског аспекта требали да буду кључна детерминанта успјеха тако сложеног макроекономског транзицијског преокрета. А десило се то да су ИФ-ови у БиХ примјер, начин и форма обезвређења приватизације. Наиме, економској јавности није познато да је иједан од њих допринијео повећању производње или запослености у предузећима чије акције посједују, а због тога су основани.

Без темељних друштвених и економских реформи нема ширих демократских процеса и прогресивних развојних резултата. Међународне институције које егзактно мјере процесе реформи и транзиције у својим извјештајима то, такође, сугеришу.

Независно од сложености данашњег тренутка и неминовних конфликата, пред нама је незаустављив процес реформских преображаја, корјенито измјењена мобилизација и алокација сопствених снага и ресурса, у правцу остваривања економског благостања и истинске плуралистичке демократије и социјалне правне државе у којој се поштује достојанство човека и остварују људска и грађанска права и слободе.

У таквим процесима тржиште и тржишне институције јесу основа привредно-системског модела и економске, односно развојне политике. Улога инвестиционих фондова у том моделу тек треба да се потврди.

2. ***„Инвестициони фондови у свјетској пракси и перспективе њиховог развоја у Босни и Херцеговини",*** Зборник радова Економског факултета 2006., Универзитет у Источном Сарајеву, Завод за уџбенике и наставна средства Источно Сарајево, 2006., страна 197-210

Развој финансијског тржишта је процес који треба да обезбједи ефикасну акокацију новца и капитала у свакој националној привреди. Овај процес, нарочито важан за земље са оскудицом новца и капитала, данас се у највећој мјери одвија посредством хартија од вриједности. Управљање инвестицијама у хартије од вриједности, представља једну од најзначајнијих функција, а инвестициони фондови једну од најважнијих институција савремених финансијских система у свијету.

Ауторка истиче да су инвестициони фондови једна од полуга приватизације привреде. Они концентришу власничка права ситних улагача, која би иначе, због масовног карактера приватизације, била веома дисперзована и обезбјеђују професионално управљање портфолиом суочавајући се често са великим потешкоћама због изузетно нестабилног окружења.

Инвестициони фондови су својеврсна институционална форма функције портфолио менаџмента која се налази у основи модерне теорије инвестирања. То су институције које својом атрактивношћу и ефикасношћу масовно привлаче нове инвеститоре и последњих деценија представљају финансијски институционални сегмент са највећим растом у свијету.

У земљама у транзицији, инвестициони фондови су већ одиграли значајну улогу у приватизационим процесима и развоју тржишне привреде.

Овај рад указује на то да је БиХ, као и многе земље у транзицији, принуђена да у области развоја тржишта хартија од вриједности и индустрије инвестиционих фондова пође од почетка, учећи се на властитим грешкама. Узрок томе су и тешка ратна разарања, као и распад јединственог економског простора бивше Југославије, као и саме БиХ.

У БиХ се развој тржишта одвија релативно успорено-позитивни помаци су једва видљиви. За постизање развијеног тржишта и долазак на самоодржив ниво, прије свега, нужно је продубљивање и проширивање тржишта. Ниједно тржиште хартија од вриједности није утемељено, нити може почивати само на власничким хартијама од вриједности. Зато је стварање формалних и стварних услова за емисију државних хартија од вриједности један од услова даљег развоја тржишта.

Имајући то у виду немогуће је упоређивати БиХ тржиште капитала са оним у Европи или САД, као и (П)ИФ-ове са сличним фондовима, њиховом политиком улагања, јер се оквир дјеловања, развијеност тржишта, традиција и обим превише разликују.

Заостатак БиХ у овој области је огроман и недостаје озбиљнији наступ државе и надлежних институција да се започете реформе убрзају и заврше.

Ауторка прави критички осврт и сматра да тренутна ситуација у БиХ не даје много разлога за оптимизам. Дубина кризе у којој се налазимо и позитивна искуства других земаља у транзицији, указују на то да се излаз може и мора пронаћи. Ауторка се нада да ће БиХ у томе успјети, и да ће инвестициони фондови заживјети у блиској будућности, разумљиво

ако се изврше добре и припреме.

3. ***„Ревизијски ризик и механизми за његово смањење"***, Рачуноводство и пословне финансије, ФЕБ дд Сарајево, број 2., година XXXI, фебруар/вељача 2007., страна 46-55.

Савремена ревизија је посебна организациона форма контроле. Другим ријечима, савремена ревизија је неодвојив елемент инфраструктуре тржишта и у томе је њена специфичност.

У раду се наглашава да суштина ревизије проистиче из задатака које пред њу постављају законодавац и друштво у цјелини. То је процес чија је сврха осигурање вјеродостојних информација за различите кориснике. Уопштено гледано, објекат ревизије је, као и код осталих микроекономских дисциплина, пословање предузећа с тим да је у ревизији најчешће акценат на финансијским извјештајима који произилазе из тог пословања.

Пословање је, у суштини, управљање ризиком. Ризици су свуда око нас, тако да ништа није асолутно сигурно. Начин управљања тим ризицима води до успјеха или неуспјеха. Ово правило посебно важи у области ревизије - заправо, неке од великих ревизорских кућа своје програме квалитета интерних пракси називају елементом свог управљања ризиком.

Рад указује на то да ревизија није и никад неће бити апсолутна гаранција, без обзира на то шта јавност може да очекује, а већина разумних људи то прихвата. Међутим, од ревизора се, ипак, тражи да управљају ризиком тј. да га сведу на прихватљиво низак ниво и, ако се то уради добро, онда ће стандарди ревизије бити испоштовани.

Зависно од поимања ризика и аверзије према ризику ревизор врши планирање ревизије, мијења природу, вријеме и степен ревизијских доказа. Ако ревизор процијени да ће ризик бити висок опредијелиће се за прикупљање поузданијег доказног материјала посматрањем већег броја узорака и повећаним бројем ревизијских процедура при крају периода на који се односи ревизија. Анализа ризика, такође, се користи за уравнотежење контролних тестова, самосталних тестова и аналитичких процедура. Укупан ревизијски ризик је комбинација различитих ризика везаних за сваку изјаву, рачун или врсту трансакција. Разматрање укупног ризика у односу на финансијске извјештаје је, углавном, непрактично. Коректније је разматрати ризик за поједине изјаве или рачуне или врсту трансакција који чине трансакцију (нпр. набавка материјала и плаћања) зато што они појединачно или као трансакција имају различит облик ризика у односу на финансијски извјештај. На оцјену ризика појединих рачуна примјењиваће се различите процедуре, а оне изискују различите трошкове.

Ревизијски ризик је у сваком случају под јаким субјективним утицајем ревизора и он се најчешће оцјењује са висок, средњи или низак. Ревизијски ризик се сумира ако се инхерентни, контролни ризик и ризик детекције могу квантификовати за конкретног клијента ревизије.

Процјењивање ревизијског ризика захтијева зрело размишљање засновано на компетенцији, претходном искуству, пословној и професионалној одговорности.

4. Образовна дјелатност кандидаткиње

Образовна дјелатност прије првог и/или последњег избора/реизбора
Кандидаткиња је раније била ангажована у образовном, тј. наставном процесу као професор економске групе предмета у Средњошколском центру „Милорад Влачић" у Власеници.

5. Стручна дјелатност кандидаткиње

Стручна дјелатност прије првог и/или последњег избора/реизбора
Кандидаткиња је учествовала у тимовима за израду стручних инвестиционих елабората, а у оквиру НИР-а Факултета.

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

На основу разматрања и оцјене доказа о испуњености услова мр Зорице Голић која се пријавила на конкурс за избор у звање вишег асистента на ужу научну област Пословне финансије на Економском факултету И.Сарајево – Пале, Универзитета у Источном Сарајеву, Комисија је утврдила сљедеће важне чињенице:

1. Факултет има потребу да убрза развој и ширење кадровске базе и бржу замјену спољне сарадње домаћим кадровима.
2. А, што се тиче кандидаткиње:

- кандидаткиња је завршила постдипломски студиј на смјеру Банкарство;
- магистарски и други радови припадају ужој научној области за коју кандидаткиња конкурише;
- кандидаткиња је радове објављивала у признатим публикацијама;
- кандидаткиња је своје обавезе у погледу стручног и научног усавршавања редовно и квалитетно испуњавала.

Цијенећи показани интерес кандидаткиње за усавршавање у научноистраживачком и наставном раду, као и друге садржаје из њене биографије (знање језика, интензивно коришћење компјутера), Комисија сматра да мр Зорица Голић **посједује све битне услове** који су потребни за избор у звање вишег асистента, а у складу са Одлукама Научно-наставног Вијећа факултета, Законом о високом образовању Републике Српске и Статутом Универзитета у Источном Сарајеву.

Стога Комисија има част да Научно-наставном вијећу Економског факултета Источно Сарајево – Пале и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву предложи да се мр Зорица Голић **изабере у звање** вишег асистента за ужу научну област **Пословне финансије**, а за предмете Инвестициони менаџмент и Управљање пројектима.

И.Сарајево - Пале, 28.12.2009. године

Чланови Комисије:

1. Проф. др Радомир Божић, редовни професор, УНО Рачуноводство,
   Економски факултет Источно Сарајево - Пале

   _____предсједник

2. Проф. др Бранко Ђерић, редовни професор, УНО Теоријска економија,
   Економски факултет Источно Сарајево - Пале

   _____члан

3. Проф. др Милорад Иванишевић, редовни професор, УНО Пословне финансије,
   Економски факултет Београд

   _____члан